

Tajemství olomouckých městských knih

Bohdan Kaňák

Bohdan Kaňák

Tajemství olomouckých městských knih

Právě vydávaná publikace o olomouckých městských knihách „představuje svým pojetím nový přínosný krok na poli popularizace české a moravské historie a jmenovitě archivního bohatství České republiky. Lze ji hodnotit jako vzorový příklad moderní vědecké popularizace na vysoké, odborně náročné úrovni. Autor jako zkušený archivář, který pravidelně pracuje s městskými knihami a který je v takřka denním styku s jejich vědeckými i laickými badateli, a současně jako vysokoškolský pedagog vybavený bohatými teoretickými znalostmi, se rozhodl přiblížit svět olomouckých městských knih neotřelým, zajímavým, přitom však nezjednodušujícím, a tedy ne zcela snadným způsobem. Ve dvanácti kapitolách podává nejprve stručný historicko-teoretický přehled archiválií, vzešlých z úřední činnosti městské samosprávy, poté definici a klasifikaci kategorie městských úředních knih a posléze podrobnější obraz souboru dochovaných úředních knih olomouckých včetně jejich historických osudů, proměn uložení a novodobého archivního zpracování a zpřístupnění. Jádrem publikace je sled kapitol, v nichž jsou postupně představeny nejvýznamnější olomoucké městské knihy z období vrcholného a pozdního středověku a raného novověku, a to jednak jako cimélie výjimečně individuální historické, kulturněhistorické i uměleckohistorické hodnoty, zároveň však vždy jako reprezentativní ukázky daného typu městské knihy.“

(Z recenze doc. PhDr. Václava Ledvinky, CSc., která je věnována uvedeně publikaci.)

Profily vybraných rukopisných úředních knih jsou zpracovány do samostatných kapitol. Kromě výkladu, popisujícího přístupnou formou materiální, technickou, výtvarnou i obsahovou stránku prezentovaných knih, z nichž každá představuje jedinečný originál, klade publikace důraz na jejich příběhy. To znamená, že seznamuje čtenáře s okolnostmi jejich vzniku i s historií jejich užívání v širším kontextu dějin města Olomouce. V této souvislosti se snaží zejména zdůraznit různé aspekty každodenního života ve městě na příkladech konkrétních knihovních zápisů. Součástí profilů jednotlivých městských knih jsou proto vybrané ukázky jejich obsahu, s nimiž se čtenáři mohou seznámit jednak ve formě reprodukcí, pořízených z originálních pramenů, a jednak v podobě přepisů reprodukováných textů. Tento způsob umožňuje čtenářům orientovat se přímo v částech původních historických pramenů. Přepisy českých textů spolu s překlady latinských a německých pasáží tak zprostředkovávají čtenářům autentický zážitek ze studia originálních středověkých a raně novověkých dokumentů. Publikace je tedy vhodná nejen pro obohacení výuky dějepisu na středních školách či k prohloubení vysokoškolského studia historie, ale též pro širší veřejnost, která si tu může dopřát téměř autentický zážitek nahlížení do historických pramenů a odhalit tak jejich četná tajemství.

Knihy byla vydána v nakladatelství Kaligram s přispěním Statutárního města Olomouc a Zemského archivu v Opavě.